

AgroActualiteiten

Augustus 2015
Jaargang 16, nummer 4

Inhoud

Liquiditeitsbeheer: onmisbaar in deze tijd	1
Ruimte mestaanvoer akkerbouwer	2
Vroegere zaaidatum EA- vanggewas	3
Fosfaatrechten vastleggen?	3
Muizenschade en graslandvernietiging	4
Natuurterrein en mestverwerking	4

Meer informatie en/of advies

Via **AgroActualiteiten** houden wij u op de hoogte van allerlei ontwikkelingen die mogelijk belangrijk kunnen zijn voor uw bedrijfsvoering.

Mocht deze informatie aanleiding geven om tot actie over te gaan? Overweeg dan altijd of extra advies gewenst of misschien zelfs noodzakelijk is.

Op de achterzijde van deze nieuwsbrief treft u onze contactgegevens aan.

Tot uw dienst.

De redactie

Liquiditeitsbeheer: onmisbaar in deze tijd

De prijzen van uw producten fluctueren de laatste jaren sterk. Of u nu melkveehouder, varkenshouder of akkerbouwer bent, allemaal heeft u te maken met grote schommelingen in de prijsvorming. Is uw huidige rekening courant krediet voldoende om deze prijsschommelingen op te vangen? Met behulp van een liquiditeitsbegroting krijgt u inzicht in het verwachte verloop van uw rekening courant bij de huidige prijsvorming.

Volgende liquiditeit?

De meesten van u hebben de bedrijfsvoering afgestemd op gemiddelde opbrengsten en kosten. En daarmee ook op een gemiddelde prijs voor uw producten. Heeft u investeringsplannen of heeft u de afgelopen jaren een grote investering gedaan, dan heeft u hoogstwaarschijnlijk een begroting gemaakt, gebaseerd op deze gemiddelde prijzen. De hoogte van uw rekening courant zal hierop zijn afgestemd.

Slechte prijzen

Veel sectoren in de landbouw hebben momenteel te maken met slechte prijzen of hebben een slecht jaar achter de rug. Op veel bedrijven leidt dit tot een olopende rekening courant.

Het begint met inzicht

Anno 2015 horen schommelingen in prijzen bij het ondernemen in de agrarische sector. Het goed kunnen omgaan met deze pieken en dalen in de geldstroom begint bij goed inzicht in de uitgaven en inkomsten via een liquiditeitsbegroting. Een liquiditeitsbegroting is een managementinstrument. Dat uw bank er soms om vraagt, is eigenlijk maar een bijkomstigheid.

Neem zelf op tijd actie

Met een liquiditeitsbegroting kunt u bepalen of u uitkomt met de bestaande liquiditeitsruimte of dat u maatregelen moet treffen. Denk hierbij aan uitstel van niet direct noodzakelijke investeringen of uitgaven. Of een gesprek met uw bank over een verhoging van uw rekening courant krediet of uitstel van aflossingen. Wat voor u ook de mogelijke oplossing kan zijn, zorg er in ieder geval voor, dat u zelf op tijd actie onderneemt en wacht hiermee niet te lang!

Iedere ondernemer moet eigenlijk een liquiditeitsbegroting opstellen, zeker in tijden met slechte prijzen. Aan de hand daarvan kunt u op tijd eventuele acties ondernemen. Wij zijn u hierbij graag van dienst.

Bemesten EA-vanggewas

Teelt u een EA-vanggewas? Dan mag u die bemesten. Dit mag uiteraard alleen als u nog voldoende gebruikruimte op uw bedrijf heeft. Een EA-vanggewas wordt beschouwd als bouwland, en hiervoor zijn dan ook de uitrijregels van bouwland op van toepassing.

Gebruiksnorm EA-akkerrand

EA-akkerranden zijn landbouwgrond en tellen daardoor mee voor de gebruiksnormen. Een gewas op een EA-akkerrand wordt altijd gezien als een groenbemester. Dit betekent, dat voor de stikstofgebruiksnorm de norm van groenbesters geldt. Wordt binnen de 'Algemene lijst' geen gewas geteeld, dan is de stikstofgebruiksnorm van een gewas niet van toepassing. De stikstofgebruiksnorm dierlijke mest en de fosfaatgebruiksnorm mag u wel hanteren.

Voorwaarden fosfaatverrekening

Fosfaatverrekening mag u alleen onder voorwaarden toepassen. Naast het tijdig melden, mag het fosfaatoverschot in het jaar van overschrijding maximaal 20 kg per ha bouwland zijn. U kunt dan ook maximaal 20 kg fosfaat per ha bouwland verrekenen. Deze hoeveelheid moet u in het volgende jaar volledig compenseren.

KWIN Saldo app

Met een KWIN Saldo app kunt u online inzicht krijgen in actuele saldoberekeningen voor akkerbouw en vollegrondsgroentegewassen. U kunt uw eigen gewassaldo's en bouwplansaldo's berekenen en vergelijken met KWIN. Er is een app voor gangbare en voor biologische teelten. U kunt een app bestellen als u eerst een account aanmaakt via www.akkerweb.nl.

Handboek Varkenshouderij

Onlangs is een nieuwe uitgave van het 'Handboek Varkenshouderij' verschenen. Naast een papieren versie is het handboek ook digitaal beschikbaar.

Ruimte mestaanvoer akkerbouwer

Niet alle akkerbouwers maken maximaal gebruik van de gebruikruimte (stikstof en fosfaat), die volgens de Meststoffenwet is toegestaan. In augustus mag onder voorwaarden nog dierlijke mest op bouwland worden aangewend, zodat de eventuele ruimte nog ingevuld kan worden. Door optimaal gebruik te maken van de bestaande regels is de kans op een overschrijding van de gebruiksnormen kleiner.

Uitrijperiode dierlijke mest

Op bouwland mag t/m 31 augustus drijfmest worden aangewend. Dit geldt voor alle grondsoorten. U bent dan wel verplicht om uiterlijk 31 augustus een groenbemester in te zaaien (teeltduur: minimaal 8 weken). Het telen van een groenbemester is niet verplicht als u op het betreffende perceel in het najaar bloembollen plant.

Vaste mest

Op zand- en lössgrond mag u op bouwland vaste mest aanwenden t/m 31 augustus. Op klei- en veengrond is dit het gehele jaar toegestaan.

Gebruikruimte

Heeft u nog gebruikruimte voor dierlijke mest en voert u mest aan via 'wegen en bemonsteren', dan weet u pas achteraf de gehalten in de mest. Vallen deze tegen, dan loopt u het risico van overschrijding van uw gebruiksnormen. Dit probleem speelt niet als u forfaitair drijfmest of vaste mest aanvoert (bijv. via Boer-boertransport). De forfaitaire gehalten in de mest zijn bekend, zodat u exact kunt berekenen hoeveel ton mest u nog kunt aanvoeren. Heeft u grond gehuurd en kunt u van de verhuurder mest aanvoeren, dan is wellicht de 'Vogelaarvariant' een oplossing.

Vogelaarvariant

Als u voor één jaar grond huurt en de verhuurder heeft de grond de voorgaande twee jaar zelf in gebruik gehad, dan kunt u op het betreffende perceel mest van de verhuurder forfaitair aanvoeren. Hierbij gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- u heeft een schriftelijke overeenkomst voor de huur van de grond;
- de afstand van verhuurder (productielocatie) en de gehuurde grond is maximaal 10 km;
- de maximale hoeveelheid fosfaat die via de Vogelaarvariant mag worden aangevoerd, is gelijk aan de fosfaatgebruiksnorm van het betreffende perceel.

Scheidingsproducten altijd bemonsteren

Na mestscheiding ontstaan een dunne en een dikke fractie (incl. mineralenconcentraat en koek). Deze scheidingsproducten moeten altijd worden bemonsterd, ook bij forfaitaire transporten zoals Boer-boer en de Vogelaarvariant. Houd hier rekening mee als u deze aanvoert.

Fosfaatverrekening

Mocht onverhoopt achteraf blijken, dat u teveel fosfaat heeft gebruikt, dan kunt u gebruikmaken van de fosfaatverrekening (max. 20 kg fosfaat per ha bouwland). U moet dit uiterlijk 31 december melden bij RVO. Voor stikstof is geen verrekening mogelijk.

Fosfaatgebruiksnormen bouwland verlaagd

De fosfaatgebruiksnormen voor bouwland zijn dit jaar met 5 kg/ha verlaagd. Dit geldt echter niet voor fosfaatarme/-fixerende gronden. Voor deze gronden is de norm 120 kg/ha gebleven. De stikstofgebruiksnorm dierlijke mest is nog steeds 170 kg/ha (zonder derogatie).

Wilt u nog mest aanvoeren, bepaal dan eerst uw gebruikruimte op basis van de nieuwe gebruiksnormen en de al aangevoerde (dierlijke) meststoffen. Indien nodig kunnen wij u hierbij helpen.

Vroegere zaaidatum EA-vanggewas

Vult u uw vergroeningseisen in door de teelt van EA-vanggewassen? Dan moest u dit opgeven bij uw Gecombineerde Opgave (GO). Hierbij moest u ook de geplande zaaidatum opgeven. Vaak is de standaarddatum van 30 september gebruikt. Is het vanggewas eerder ingezaaid? Het kan dan nuttig zijn om uw zaaidatum in de GO alsnog aan te passen.

Teeltperiode 10 weken

Een EA-vanggewas moet minimaal 10 weken worden geteeld. RVO controleert dit op basis van de opgegeven zaaidatum in de GO. Binnen 10 weken na deze datum mag u het perceel niet bewerken of oogsten. Bij de standaarddatum van 30 september moet u daarom tot 10 december wachten met ploegen of beweiden.

Opgegeven zaaidatum telt

Ligt de werkelijke zaaidatum eerder dan de opgegeven zaaidatum dan *kunt* u deze nieuwe datum doorgeven aan RVO. Uw 10 weken termijn is dan eerder beëindigd. Dit is vooral van belang als in het najaar nog werkzaamheden op het land moeten worden uitgevoerd, of als het perceel wordt beweid. Geeft u de vroegere zaaidatum *niet* door, dan gaat RVO bij controle uit van de bij de GO opgegeven datum, ondanks dat u eerder hebt gezaaid.

Doorgeven gewijzigde zaaidatum

Uw zaaidatum kunt u t/m 31 augustus wijzigen door de GO opnieuw digitaal in te dienen. Vanaf 1 september kunt u de gewijzigde zaaidatum alleen nog schriftelijk doorgeven aan RVO. Hiervoor moet u een kopie van het voorblad van het hoofdformulier en de gewijzigde pagina's opsturen. Het doorgeven van een gewijzigde zaaidatum leidt niet tot een korting op de bedrijfstoelag.

Geef een vroegere zaaidatum door aan RVO. Zeker als u na de teeltperiode van 10 weken het perceel wilt bewerken of beweiden. Geef u de wijziging door na 1 september, neem dan contact met ons op voor het correct insturen van de gegevens.

Fosfaatrechten vastleggen?

Afgelopen tijd is er veel geschreven over de invoering van fosfaatrechten voor melkvee. Veel melkveehouders willen hier op anticiperen. Op zich is dit prima, maar op dit moment is er alleen nog de brief van de staatssecretaris. De concrete invulling is nog niet bekend of definitief vastgesteld.

Procedure

In september zal een politieke discussie plaatsvinden over de fosfaatrechten. Gezien de verschillende meningen hierover in de politiek zal het een uitgebreide discussie worden. Op basis hiervan gaat de staatssecretaris een wetsvoorstel maken, welke door de Raad van State beoordeeld moet worden. Na de Tweede Kamer moet ook de Eerste Kamer dan nog haar goedkeuring eraan verlenen. Bij een normale procedure kan de wet niet per 1 januari 2016 in werking treden. Het is aannemelijker dat de fosfaatrechten per 1 januari 2017 worden ingevoerd.

Afspraken maken

Op zich is het prima dat u zich oriënteert op de mogelijkheden voor aankoop van toekomstige fosfaatrechten. Het is wel van belang dat u alle 'in en outs' weet t.a.v. fosfaatrechten voordat u (mondelinge) afspraken maakt. U kunt bij ons terecht voor de meest actuele informatie.

Wilt u afspraken maken voor een eventuele aankoop van fosfaatrechten? Informeer dan eerst naar de laatste stand van zaken. Eventuele afspraken kunt u alleen onder voorbehoud maken.

Latere zaaidatum EA-vanggewas

Het is mogelijk dat RVO de aanwezigheid van een EA-vanggewas direct na de opgegeven zaaidatum controleert. Ons advies is om de zaaidatum ook te melden als de daadwerkelijke zaaidatum later is dan opgegeven.

Zaaidatum en voldoende EA

Voldoet u aan de EA-eis als u het EA-vanggewas, waarvan de zaaidatum is gewijzigd, niet meetelt? Dan hoeft u de gewijzigde zaaidatum niet te melden. U voldoet immers op basis van de overige percelen aan de 5% EA-eis.

Soms vanggewas na eiwitgewas

Teelt u op zand- of lössgrond een eiwithoudend gewas voor uw EA-verplichting? En oogst u dit gewas voor 1 oktober? Dan moet u een toegestaan vanggewas telen in de periode van 1 november tot 1 maart. Er gelden verder geen voorwaarden bij de teelt van dit vanggewas.

Subsidie asbestzonnepanelen

Het beschikbare bedrag voor de subsidie 'Asbest eraf- zonnepanelen erop' is nog niet volledig benut. Mogelijk dat de subsidieregeling wordt verlengd t/m eind 2016. In september wordt dit bekend gemaakt. Of deze verlenging ook voor u kan gaan gelden, is afhankelijk van het beschikbare budget in uw provincie en of uw provincie de regeling verlengt.

Agenda

Uitrijregels dierlijke mest 2015:
t/m 31-08

- drijfmest grasland
- drijfmest bouwland, mits een groenbemester wordt geteeld
- vaste mest gras- en bouwland, op zand- en lössgrond

t/m 15-09

- vaste mest op grasland, op klei- en veengrond

September
Discussie fosfaatrechten Tweede Kamer

Vierde kwartaal 2015 (verwacht)
Subsidie Jonge landbouwers

Muizenschade en graslandvernietiging

Veel bedrijven met muizenschade in grasland zijn genoodzaakt het grasland opnieuw in te zaaien. Voorafgaand wordt het grasland vernietigd. Op klei- en veengrond is graslandvernietiging toegestaan t/m 15 september. Voor zand- en lössgrond mag dit in deze tijd van het jaar alleen wanneer aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Schade aan graszode

Op zand- en lössgrond is graslandvernietiging gedurende het groeiseizoen toegestaan bij schade aan de graszode als gevolg van droogte of vraat door dieren die in de graszode leven (bijv. emelten, engerlingen of muizen). U moet het perceel wel herinzaaien met gras. Daarnaast gelden onderstaande voorwaarden.

Voorwaarden

- de verwachte grasopbrengst is 25% lager dan zonder vraat;
- de beschadigde oppervlakte is min. 5% van het totaal areaal grasland;
- een geregistreerd schade-expert moet een rapport opstellen;
- u moet de vernietiging van de graszode minimaal 7 werkdagen van tevoren melden bij RVO, en uiterlijk 31 augustus;
- binnen 7 werkdagen na vernietiging van de graszode (en uiterlijk op 15 september) moet u het perceel opnieuw met gras inzaaien.

Wilt u nu op zand- of lössgrond grasland vernieuwen? Schakel dan nu een geregistreerd schade-expert in en meld de graslandvernietiging tijdig bij RVO.

Natuurterrein en mestverwerking

Natuurterreinen zijn een bijzonder fenomeen in de mestwetgeving. Zo tellen ze niet mee bij de plaatsingsruimte voor de gebruiksnormen. Voor het bepalen van uw mestverwerkingsplicht telt de plaatsingsruimte op deze natuurterreinen wel weer mee. Ook moet u dan rekening houden met de mestproductie van uitgeschaarde dieren naar natuurterrein.

Bedrijfsoverschot

Voor het bepalen van uw mestverwerkingsplicht is o.a. het bedrijfsoverschot fosfaat van belang. Dit bedrijfsoverschot wordt berekend op basis van de fosfaatproductie en de fosfaatruimte. Heeft u natuurterrein in gebruik? Hoe moet u dit dan bepalen?

Fosfaatruimte

De fosfaatruimte van natuurterrein is in dit kader maximaal de kilogrammen fosfaat per ha die in het beheersregime staat vermeld. Is hierin geen kg fosfaat/ha vermeld, dan geldt de norm van 70 kg fosfaat/ha. Aangezien vaak een maximale veebezetting (gve/ha) is toegestaan of een hoeveelheid vaste mest (ton/ha), geldt meestal deze norm van 70 kg fosfaat/ha.

Fosfaatproductie

De fosfaatproductie van uitgeschaarde dieren naar uw natuurterrein telt wel mee bij de totale fosfaatproductie van uw bedrijf. Voor het gemiddeld aantal dieren is de I&R-registratie hierbij leidend.

Houd bij de berekening van de verwerkingsplicht rekening met het natuurterrein dat u in gebruik heeft en de dieren die u hierop uitschaart. Indien nodig kunnen wij u hierbij van dienst zijn.

Huisman & Partners B.V. aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en of handelingen gebaseerd op de informatie uit AgroActualiteiten. Raadpleeg altijd eerst uw vaste contactpersoon als u tot actie overgaat.

Over ons

Huisman & Partners B.V. is gespecialiseerd in financiële & fiscale dienstverlening aan ondernemers in het midden- en kleinbedrijf, de agrarische sector alsmede aan vrije beroepsbeoefenaren in uiteenlopende sectoren.

Voorop staat het bieden van kwaliteit.

Begeleiding en ondersteuning worden maatwerk, waarbij betrouwbaarheid en een snelle reactie vanzelfsprekend zijn.

Onze kantoren / adviseurs

Huisman & Partners B.V.
Financiële en Fiscale
Dienstverlening

Pompmolenlaan 13,
3447 GK Woerden
Tel.nr. 0348-431630
Faxnr. 0348-431631

E-mail:
contact@huismanpartners.nl
website:
www.huismanpartners.nl

